

uponor

1-12

---

TILINPÄÄTÖS 2009

Uponor Oyj:n tilinpäätöstiedote 1-12/2009

## Uponorin kannattavuus parani hiljaisilla markkinoilla

- Liikevaihto ja liikevoitto heikkenivät rakennusalan taantuman jatkuessa kaikilla markkinoilla
- Q4 2009: liikevaihdon supistuminen selvästi pienempää kuin alkuvuonna
- Liikevaihto 1-12: 734,1 (2008: 949,2) milj. euroa, muutos -22,7 %
- Liikevoitto 1-12: 41,2 (51,2) milj. euroa, muutos -19,4 %
- Yhtiön osakekohtainen tulos 0,16 (0,99) euroa
- Vuonna 2010 liikevaihdon arvioidaan säilyvän ennallaan ja liikevoiton paranevan vuoden 2009 raportoiduista luvuista
- Hallituksen osinkoesitys 0,50 euroa/osake

(Elei erikseen mainittu, luvut koskevat jatkuvia toimintoja.)

### Toimitusjohtaja Jyri Luomakoski kommentoi katsauskautta:

- Vuosi 2009 oli meille kaikille haastava. Rakennustoiminta hidastui ennennäkemättömällä vauhdilla kaikilla keskeisillä markkinoillamme, minkä seurauksena myös tuotteiden ja palveluiden kysyntä heikkeni jyrkästi.
- Keskeisin tavoitteemme vuonna 2009 oli hallita kustannuksia, pitää rahavirta vakaana ja parantaa tehokkuutta, missä onnistummekin hyvin. Samanaikaisesti Euroopassa otettiin käyttöön uusi organisaatio, jolla pyrimme yhtenäistämään konsernia entisestään sekä luomaan pohjaa tulevien vuosien kasvulle.
- Emme odota ulkoisen liiketoimintaympäristön kehittyvän merkittävästi parempaan suuntaan vuoden 2010 aikana. Voimme vaikuttaa liiketoimintamme kehittymiseen omilla innovaatioillamme ja yhteiskunnassa vallitsevien meille suosiollisten suuntausten hyödyntämisellä.

### Osinkoesitys

Uponorin hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkona maksetaan 0,50 euroa osakkeelta, yhteensä 36,5 miljoonaa euroa eli 316,3 prosenttia tilikauden tuloksesta. Osinkoesityksen seurauksena yhtiön nettovelkaantumistasen arvioidaan vuonna 2010 säilyvän yhtiön pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden mukaisena eli välillä 30 – 70 vuosineljännesten keskiarvona.

### Esitysaineisto ja webcast-esitys:

Tulosjulkistukseen liittyvä esitysaineisto on tämän tiedotteen julkaisun jälkeen esillä osoitteessa [www.uponor.com](http://www.uponor.com) > Sijoittajat.

Englanninkielinen webcast-esitys tulosjulkistuksesta on klo 10.00. Esitykseen johtava linkki on sivulla [www.uponor.com](http://www.uponor.com). Kysymyksiä voi lähettää etukäteen osoitteeseen [ir@uponor.com](mailto:ir@uponor.com). Esityksen voi katsoa myös nauhoitteena myöhemmin samana päivänä osoitteessa [www.uponor.com](http://www.uponor.com).

## Vuoden 2009 viimeinen neljännes

Kesän 2009 jälkeen todettu markkinoiden kysynnän vakautuminen jatkui edelleen. Vuoden viimeisellä neljänneksellä kysynnän lasku loiveni ja joillakin markkinoilla tai tuoteryhmissä havaittiin jopa lievää kasvua verrattuna vuoden 2008 viimeisen neljänneksen matalaan tasoon. Kehitystä selittävät kuluttajien ja yritysten lisääntynyt investointihalukkuus sekä rahoitusmahdollisuuksien paraneminen, vaikkakin rahoituksen tiukkuus edelleen hidasti hankkeiden käynnistämistä.

## Liikevaihto

Uponorin liikevaihto vuoden viimeisellä neljänneksellä oli 174,4 (198,9) miljoonaa euroa, eli 12,3 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2008. Liikevaihdon supistuminen edellisvuodesta oli viimeisellä neljänneksellä selvästi pienempää kuin kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Liikevaihdon lasku selittyi jo kolmatta vuotta supistuvilla talo- ja yhdyskuntatekniikan markkinoilla pääosassa Uponorin maantieteellistä toiminta-aluetta. Pohjois-Amerikan liikevaihto kääntyi vuoden viimeisellä neljänneksellä Yhdysvaltain dollareissa mitattuna hienoiseen kasvuun. Euroopan talotekniikassa myynti Pohjoismaissa oli viimeisellä neljänneksellä vuoden vilkkainta. Myös joidenkin valuuttojen, kuten Ruotsin kruunun, vahvistuminen euroon nähden vaikutti suotuisasti. Päämarkkinoistaan Uponorin onnistui kasvattaa liikevaihtoaan ainoastaan Ruotsissa, myös paikallisessa valuutassa mitattuna.

Liikevaihdon kehitykseen myötävaikuttivat muun muassa Uponorin sisäilmastojärjestelmien eteneminen, kiinnostavat uudet tuotteet sekä onnistunut markkinointi.

## Liikevaihto alueittain, loka-joulukuu:

MEUR	10-12 /2009	10-12 /2008	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	115,4	132,5	-12,8%
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	28,1	31,2	-9,6%
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, USD)	41,2	39,7	3,8%
Yhdyskuntatekniikka – Pohjoismaat	32,0	37,0	-13,7%
Eliminoinnit	-1,1	-1,8	
Konserni (jatkuvat toiminnot)	174,4	198,9	-12,3 %

## Tulos ja kannattavuus

Uponorin loka-joulukuun liikevoitto oli 12,3 (-19,9) milj. euroa. Vuoden 2008 viimeisen neljänneksen tulokseen sisältyi 14,5 milj. euron varaus liittyen tuotevaihtokorjauksiin Yhdysvalloissa.

Liikevoitto parani kaikissa liiketoimintasegmenteissä. Parannus vertailukaudesta johtuu paljolti vuoden aikana toteutetuista säästöistä ja kustannusleikkauksista, jotka koskivat kaikkia liiketoimintoja. Merkittävimmät tulokset saatiin Euroopan talotekniikan ja Pohjoismaiden yhdyskuntatekniikan toimitusketjun tehostamisesta ja

virtaviivaistamisesta. Pohjois-Amerikassa tehdyistä voimakkaista tehostamistoimista saatiin hyötyä, kun markkinoiden kysyntä piristyi. Komponenttien ja raaka-aineiden hintakehitys vaikutti myönteisesti myös vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Tulosta rasittivat 7,4 milj. euron kertaluonteiset rakennemuutoksista aiheutuneet kulut, joista pääosa eli 5,3 milj. euroa liittyi valmistukseen ja 2,1 milj. euroa jakeluun, markkinointiin tai hallintoon. Kulut aiheutuivat erilaisista kustannussäästö- ja rakennemuutoshankkeista, kuten tuotannon uudelleenjärjestelyistä Saksassa, Tanskan Hadsundissa lopetetusta yhdyskuntateknisestä tuotannosta sekä henkilöstön irtisanomiskustannuksista esimerkiksi Saksassa, Italiassa, Espanjassa ja Yhdysvalloissa.

#### **Liikevoitto alueittain, loka-joulukuu:**

MEUR	10-12 /2009	10-12 /2008	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	10,0	-1,0	1082,6 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	3,2	-18,4	117,5 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, USD	4,5	-27,0	116,6 %)
Yhdyskuntatekniikka – Pohjoismaat	2,0	-1,2	260,7 %
Muut	-2,8	-0,4	
Eliminoinnit	-0,1	1,1	
Konserni (jatkuvat toiminnot)	12,3	-19,9	162,2 %

Konsernin loka-joulukuun osakekohtainen tulos, myös laimennettuna, oli 0,03 (-0,22) euroa, kun se jatkuvien toimintojen osalta oli 0,05 (-0,22). Jakson rahavirta ennen rahoitusta oli 38,3 (25,7) miljoonaa euroa.

## Toimintakertomus 1.1.2009 – 31.12.2009

### Yleistä

Vuosi 2009 oli odotusten mukaisesti vaikea vuosi ja rakentaminen hiljeni edelleen vuoteen 2008 verrattuna. Rakennusmarkkinoiden kysyntä oli historiallisen heikkoa kaikilla Uponorin suurilla markkinoilla, lukuun ottamatta Saksaa, jossa markkinat myös heikkenivät mutta pysyivät kohtalaisella tasolla.

Vuonna 2009 kaikki Uponorin päämarkkinasegmentit – asuntojen uudisrakentaminen, liike- ja julkinen rakentaminen sekä yhdyskuntatekniikka – elivät säästöliekillä. Korjausrakentaminen vilkastui joissakin maissa kuluttajille suunnattujen elvytysohjelmien ansiosta, mikä piristi joidenkin tuoteryhmien kysyntää.

Uponor toteutti laajoja säästö-, kustannusleikkaus- ja kehitystoimia, joiden avulla muun muassa konsernin kulukehitys saatiin hyvään hallintaan. Konsernin integrointia jatkettiin tuloksellisesti, ja vuoden 2008 syksyllä esitellyn uuden organisaation ansiosta etenkin toimitusketjua kyettiin tehostamaan merkittävästi.

### Liikevaihto

Uponorin jatkuvien liiketoimintojen liikevaihto vuonna 2009 laski 734,1 (2008: 949,2) miljoonaan euroon, mikä on 22,7 prosenttia edellisvuotta vähemmän ja selvästi alle pitkän tähtäyksen kuuden prosentin kasvutavoitteen. Liikevaihdon lasku eri segmenteissä oli samaa luokkaa, mikä heijastaa markkinakysynnän voimakasta heikkenemistä kaikkialla. Valuuttakurssien, lähinnä Yhdysvaltain dollarin, Ruotsin kruunun ja Englannin punnan muutokset supistivat liikevaihtoa noin 8,3 miljoonalla eurolla.

#### Liikevaihdon jakautuminen 1.1. – 31.12.2009:

MEUR	2009 1-12	2008 1-12	Raportoitu muutos, %
Talotekniikka – Eurooppa	486,9	635,3	-23,4%
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka (Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, USD)	109,0 151,8	130,8 191,5	-16,6% -20,7%
Yhdyskuntatekniikka – Pohjoismaat	143,4	192,1	-25,4%
Eliminoinnit	-5,2	-9,0	
Konserni (jatkuvat toiminnot)	734,1	949,2	-22,7 %

Liikevaihto laski voimakkaimmin Espanjassa, Yhdysvalloissa ja Suomessa, kun taas Saksassa ja Hollannissa liikevaihdon lasku oli selvästi lievempää. Tähän vaikutti muun muassa Uponorin sisäilmastotarjonnan vahva eteneminen Keski-Euroopassa.

Uponorin tärkeimmät kansalliset markkina-alueet liikevaihdolla mitattuna ja niiden osuus konsernin liikevaihdosta vuonna 2009 olivat seuraavat: Saksa 17,5 % (15,0), Suomi 12,1 % (11,8), USA 11,4 % (11,1), Ruotsi 9,7 % (9,1), Espanja 6,0 % (8,3), Tanska 5,4 % (6,1), Italia 5,3 % (5,5) ja Hollanti 5,2 % (4,3).

## Tulos

Uponor-konsernin jatkuvien liiketoimintojen bruttokate 271,1 (341,8) milj. euroa laski 20,7 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Bruttokateprosentti parani edellisvuodesta huolimatta liikevaihdon laskusta. Suhteellisen kannattavuuden paranemisen selittää muun muassa tuotannon ja jakelutien tehostuminen. Lisäksi vertailuvuoden bruttokatetta rasittivat nopeasti nousseet raaka-ainehinnat, joita ei silloin saatu myyntihinnoilla kompensoitua.

Jatkuvien toimintojen liikevoitto oli 41,2 (51,2) miljoonaa euroa, muutos -19,4 (-62,3) prosenttia. Kannattavuus eli liikevoittoprosentti parani hienokseltaan ja nousi 5,6 (5,4) prosenttiin liikevaihdosta.

Liikevoiton euromääräinen supistuminen johtui markkinoiden heikkenemistä, mutta lasku oli selvästi pienempi kuin edellisvuonna. Liikevoiton heikkenemiseen vaikutti voimakkaimmin Euroopan talotekniikan liikevaihdon nopea lasku. Yhdyskuntatekniikan ja Pohjois-Amerikan talotekniikan liikevoitot vahvistuivat merkittävästi.

Vuoden aikana toteutettujen säästöjen, kustannusleikkausten ja tehostamistoimien ansiosta kuluja onnistuttiin vähentämään niin varastoinnissa, markkinoinnissa kuin hallinnossakin. Tehostamisohjelmista aiheutui 12,5 milj. euron kertaluonteiset kulut, joista 8,9 milj. euroa hankinnan ja valmistuksen kuluissa ja 3,6 milj. euroa liiketoiminnan kiinteissä kuluissa.

Muihin tuottoihin ja kuluihin sisältyy 2,9 milj. euron omaisuusvakuutuskorvaus kesällä tulipalosta kärsineestä yhdyskuntatekniikan tuotannosta Tanskassa.

### Liikevoiton jakautuminen 1.1. – 31.12.2009:

MEUR	2009 1-12	2008 1-12	Raportoitu muutos, %
Talotekniikka – Eurooppa	32,4	65,6	-50,6 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	3,9	-16,0	124,5 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, USD)	5,5	-23,4	123,3 %)
Yhdyskuntatekniikka – Pohjoismaat	14,4	10,0	45,0 %
Muut	-9,3	-9,5	
Eliminoinnit	-0,2	1,1	
Konserni (jatkuvat toiminnot)	41,2	51,2	-19,4 %

Lopetettujen toimintojen kulut sisältävät Irlannissa myynnissä olevan tehdaskiinteistön ennalta arvaamattomia ympäristöpuhdistuskuluja, joihin viitattiin jo tammi-kesäkuun osavuositarkastuksessa. Käytävissä olevien asiantuntijoiden arvioiden mukaan puhdistus saadaan piakkoin päätökseen. Jäljellä olevasta puhdistustyöstä on saatu kustannusarviot, jotka sisältyvät varauksina lopetettujen toimintojen vuoden 2009 tulokseen, joka on -5,7 milj. euroa.

Konsernin tulos ennen veroja laski 30,7 prosenttia ja oli 28,4 (41,0) milj. euroa. Konsernin nettorahoituskulut nousivat 12,7 (10,2) milj. euroon, josta 6,3 (1,7) milj. euroa tuli valuuttakurssieroista.

Tuloverojen määrä oli 11,3 (10,9) miljoonaa euroa, kun veroaste oli 39,6 (26,6) prosenttia. Konsernin veroasteen nousu johtui pääasiassa siitä, että konsernin verotettava tulos vuonna 2009 muodostui keskimääräistä korkeampien veroasteiden maissa. Lisäksi vähennyskeltottomien kulujen suhteellinen osuus verotettavasta tuloksesta pieneni vertailuvuoteen verrattuna. Konsernin tilikauden tulos oli 11,5 (72,5) miljoonaa euroa, josta jatkuvien liiketoimintojen osuus oli 17,2 (30,1) miljoonaa euroa.

Oman pääoman tuotto jäi 4,1 (22,7) prosenttiin ja sijoitetun pääoman tuotto 8,1 (22,2) prosenttiin, kun pitkän tähtäyksen tavoite on vähintään 30 prosenttia.

Konsernin osakekohtainen tulos oli 0,16 (0,99) euroa, kun se jatkuvien liiketoimintojen osalta oli 0,24 (0,41) euroa. Oma pääoma osaketta kohti oli 3,53 (4,18) euroa. Muut osakekohtaiset tiedot löytyvät taulukko-osasta.

Rahavirran hallintaan kiinnitettiin päättyneenä vuonna erityistä huomiota, jotta yhtiön rahoitusasema pysyisi vakaana. Liikevaihdon laskun vuoksi liiketoiminnan rahavirta ei kuitenkaan saavuttanut vuoden 2008 tasoa. Nettokäyttöpääoman tehostamista jatkettiin edelleen, ja rahavirta ennen rahoitusta ilman kertaluonteisia eriä parani edellisvuodesta. Vuonna 2008 rahavirta ennen rahoitusta sisälsi Brittein saarten kunnallisteknisen liiketoiminnan myynnistä saadun 76,4 milj. euron myyntitulon.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli 78,8 (95,4) milj. euroa ja rahavirta ennen rahoitusta 60,6 (133,6) milj. euroa.

Tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksestä viiden vuoden ajalta.

### Investoinnit, tutkimus ja kehitys sekä rahoitus

Pitkän tähtäyksen investointi- ja kehitysohjelmaa sopeutettiin voimakkaasti normaalia heikompaan liiketoimintaympäristöön. Pääosa investoinneista suuntautui prosessikehitykseen ja tehokkuuden parantamiseen. Suurimmat yksittäiset investoinnit olivat The Underfloor Heating Company Ltd:n osto Isosta-Britanniasta sekä yhdyskuntateknisen tuotannon siirtoon liittyvät investoinnit Pohjoismaissa. Keväällä myytiin metalliliitinten alihankintavalmistus Ruotsin Kungsörissä sekä vuoden päätyttyä Hewing GmbH:n paneelituotanto Saksan Ochtrupissa.

Eurooppalainen toiminnanohjausjärjestelmä otettiin käyttöön kuudessa uudessa yksikössä.

Bruttoinvestointien määrä oli 27,4 (39,0) miljoonaa, eli 11,6 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Nettoinvestointien määrä oli 22,7 (36,4) miljoonaa euroa. Investoinnit sisältävät Tanskan palon vakuutuskorvauksella katettuja korvausinvestointeja 2,9 milj. euroa.

Osana konsernin järjestelmäharmonisointia etenkin Euroopassa myös kehitystoimintaa suunnattiin suurempiin kokonaisuuksiin, jolloin euromääräistä panostusta voitiin vähentää tulosten kärsimättä. Panostukset tutkimukseen ja kehitykseen olivat yhteensä 15,5 (18,6) miljoonaa euroa eli 2,0 (1,9) prosenttia liikevaihdosta.

Markkinoiden epävarmuuden jatkuessa rahoitustoiminnan päätavoitteeksi asetettiin maksukyvyyn turvaaminen. Aiemmin aktiivisesti hyödynnetyt yritystodistusmarkkinat pysyivät heikkoina kevään aikana eikä rahoituksen turvaaminen sitä kautta ollut varmaa.

Uponor korvasi 120 miljoonan euron suuruisen syndikoidun luoton, joka olisi erääntynyt helmikuussa 2010, useilla sitovilla kahdenvälisillä luottolimiittisopimuksilla pääpankkiensa kanssa. Niiden yhteismäärä on 190 milj. euroa ja ne erääntyvät vuonna 2012. Lisäksi yhtiöllä on suomalaiselta eläkevakuutusyhtiöltä otettu 80 milj. euron takaisinlaina, joka erääntyy vuosina 2010-13. Sitä oli vuodenvaiheessa jäljellä 64 milj. euroa.

Tilinpäätöspäivänä konserni ei käyttänyt yllämainittuja kahdenvälisiä luottolimiittejä. Myös 150 milj. euron kotimainen yritystodistusohjelma on edelleen käytettävissä.

Konsernin korolliset nettovelat nousivat hienokseltaan 64,6 (60,6) miljoonaan euroon. Konsernin omavaraisuusaste oli 51,8 (51,4) prosenttia ja velkaantumisaste 25,0 (19,8) prosenttia. Velkaantumisasteen vuosineljännesten keskiarvoksi muodostui 45,2 (46,4), kun sen vaihteluväli yhtiön taloudellisissa tavoitteissa on 30–70.

## Tapahtumia

Euroopan markkinoille esiteltiin lämmitys- ja LVI-alan päätapahtumassa ISH-messuilla Frankfurtissa keväällä ainutlaatuinen automaattisesti säätyvä lämmityksen ja jäähdytyksen ohjausjärjestelmä, joka sai innostuneen vastaanoton asiakkailta. Järjestelmän avulla vanhojen tai uusien lattialämmitys- tai viilennyskohteiden energiankulutusta voidaan pudottaa merkittävästi asuinmukavuuden kärsimättä.

Saksassa tehtiin merkittävä yhteistyösopimus paikallisen lämmityslaittevalmistajan kanssa. Tavoitteenamme on tarjota asiakkaille energiatehokas ja ympäristöystävällinen lämmöntuotannon ja -jakamisen kokonaispaketti sekä asuin- että liikekiinteistöihin.

Euroopassa sekä talo- että yhdyskuntatekniikan toimitusketjua tehostettiin merkittävästi keskittämällä varastoja ja tehostamalla palveluverkostoa. Tanskan Hadsundissa lopetettiin yhdyskuntateknisten tuotteiden valmistus, ja tuotantolinjat siirrettiin Ruotsin ja Suomen tehtaille. Englannista ostettiin vuoden lopulla The Underfloor Heating Company Ltd:n koko osakekanta Uponorin kansainvälisen projektiliiketoimintaosaamisen vahvistamiseksi.

Markkina-asemaa itäisessä Euroopassa ja Aasiassa vahvistettiin avaamalla uusia toimipisteitä ja myyntikonttoreita muun muassa Turkissa, Slovakiassa, Kroatiaassa sekä Kiinan Pekingissä.

Joulukuussa yhtiön hallitus teki päätöksen Suomessa 1.1.2010 toimintansa käynnistäneen Aalto-yliopiston tukemisesta 400 000 euron lahjoituksella. Tästä puolet maksettiin ja kirjattiin verotuksessa vähennyskelpoisena menona vuoden 2009 tulokseen.

## Henkilöstö ja organisaatio

Konsernin palveluksessa oli vuoden lopussa 3 316 (3 678) työntekijää, eli 362 henkeä vähemmän kuin vuoden 2008 lopussa, täysipäiväiseksi muutettuna. Keskimäärin henkilömäärä vuoden aikana oli 3 426 (4 211) henkeä.

Henkilöstömäärän supistuminen johtui voimakkaasta sopeuttamisohjelmasta kaikissa alueorganisaatioissa. Henkilöstöryhmittäin suurimmat vähennykset toteutettiin tuotannossa, varastossa ja lähettämössä sekä markkinoinnissa.



Konsernin henkilöstö jakaantui maittain seuraavasti: Saksa 1 113 (33,5 %), Ruotsi 495 (14,9 %), Suomi 463 (14,0 %), Yhdysvallat 386 (11,6 %), Espanja 195 (5,9 %), Iso-Britannia 128 (3,9 %), Tanska 103 (3,1 %), ja muut maat 433 (13,1 %).

Konsernissa maksettujen palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella oli 182,6 (203,3) miljoonaa euroa.

Uponorin talousjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi nimitettiin kesäkuusta alkaen KTM Riitta Palomäki. Henkilöstöjohtaja ja johtoryhmän jäsen Paula Aarnio erosi yhtiön palveluksesta huhtikuussa.

### Liiketoimintaan kohdistuvat riskit

Uponorin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, operatiivisille, taloudellisille ja vahinkoriskeille. Yksityiskohtainen analyysi riskeistä löytyy vuosikertomuksesta.

#### Markkinariskit

Uponorin toiminta on keskittynyt Eurooppaan ja Pohjois-Amerikkaan, joissa poliittinen riski luokitellaan vähäiseksi. Uponorin liikevaihto jakaantuu laajalle joukolla asiakkaita, joista useimmat ovat itse jakelijoita (tukkuliikkeitä), ja siten Uponorin tuotteiden loppukysyntä on hajautunut laajalle. Suurin yksittäinen asiakas tuottaa noin 10 prosenttia Uponorin liikevaihdosta.

Uponorin lopputuotteiden kysyntä on riippuvainen rakennusalan suhdanteista. Yhtiön tuotteiden päämarkkinasegmentti on perinteisesti käsittänyt pientalorakentamisen, mutta tuotteita toimitetaan yhä enemmän myös julkiseen ja liikerakentamiseen. Näiden kysyntävaihtelut poikkeavat usein toisistaan. Kokonaisuutta tasoittaa omalta osaltaan myös korjausrakentamisen kysyntä, joka ei aina ole samalla lailla harkinnanvaraista kuin uudisrakentaminen. Lisäksi viidesosa yhtiön liikevaihdosta tulee yhdyskuntatekniikasta.

#### Operatiiviset riskit

Muoviputkijärjestelmien valmistuksessa käytettävien raaka-aineiden hinnat ovat alttiita muiden petrokemian tuotteiden ja metallien hintavaihteluille. Viime vuosina Uponor on kyennyt siirtämään näiden hintavaihteluiden vaikutukset myyntihintoihinsa kohtuullisella viiveellä, eikä tästä ole aiheutunut olennaista tulonmenetystä Uponorille. Uponor suojautuu metallien ja muoviraaka-aineiden hintariskiä vastaan myös kiinteähintaisilla hankintasopimuksilla. Uponor hallitsee sähkön hintavaihteluriskiä pohjoismaisella tasolla rahoitusinstrumenteilla.

Uponor hallitsee organisaatio- ja johtamisriskejä, kuten esimerkiksi henkilöstön vaihtuvuutta, ikäjakauman vääristymistä ja tarpeetonta rekrytointia analysoimalla jatkuvasti henkilöresurssia ja varmistamalla, että organisaatorakenne tukee tehokasta toimintaa. Henkilöstön kehittämisohjelmat keskittyvät erityisesti johtamisen osaamisen kasvattamiseen.

Noudatamme ISO 9000 –laatuja järjestelmää ja ISO 14000 –ympäristöjohtamisjärjestelmää tai vastaavia järjestelmiä tuotantoyksiköissämme, mikä parantaa tuotannon turvallisuutta ja tuottavuutta.

Komponenttien ja raaka-aineiden toimittajapuolella Uponorin tavoitteena on käyttää materiaaleja tai raaka-aineita, joilla on useampia toimittajia. Mikäli kyseessä on yksi toimittaja, heillä tulee olla vähintään kaksi tuotantolaitosta, jotka valmistavat Uponorin

käyttämää hyödykettä. Konsernilla on käytössään materiaalien ja raaka-aineiden laadunvarmennusjärjestelmä sekä toimittajien hyväksymisprosessi.

#### Rahoitusriskit

Rahoitusmarkkinoiden epävarmuus on lisännyt rahoituksen saatavuuteen liittyviä riskejä merkittävästi. Uponorin rahoituksen saatavuus ja joustavuus pyritään takaamaan riittävien luottolimiittireservien avulla, lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman avulla sekä käyttämällä rahoituksen hankinnassa useita pankkeja ja erilaisia rahoitusmuotoja.

Konsernin maksuvalmiutta hallitaan tehokkaiden kassanhallintaratkaisujen avulla ja sijoittamalla vain matalan riskin kohteisiin, jotka ovat nopeasti ja selkeään markkinahintaan muunnettavissa käteisvaroiksi.

Osa Uponorin liikevaihdosta syntyy muussa valuutassa kuin euroissa, jolloin myös liikevaihtoon kohdistuvat kulut ovat ko. paikallisessa valuutassa. Toiminnan kansainvälisyys altistaa konsernin eri valuuttojen välisille valuutariskeille. Rahoitustoiminto vastaa konsernitason valuutariskien suojaamisesta ulkoisilla valuuttamarkkinoilla. Suojausinstrumentteina käytetään pääasiallisesti valuuttatermiinejä ja valuuttaoptioita.

Uponor altistuu myös valuuttakurssien muunnos- eli translaatoriskille, joka ilmenee muunnettaessa euroalueen ulkopuolella syntynyttä tulosta euromääräiseksi. Uponorin suojauspolitiikan mukaisesti euroalueen ulkopuolisia tase-eriä ei suojata.

#### Vahinkoriskit

Uponorilla on 10 tuotantolaitosta viidessä maassa. Konsernin liikevaihdosta merkittävä osa syntyy tuotteista, jotka on valmistettu näissä tuotantolaitoksissa. Konsernitason ohjataan keskitetysti tämän käyttöomaisuuden vahinko- ja keskeytysvakuutuksia tavoitteena kattava vakuutusuoja mahdollisten konerikko-, tulipalo- yms. riskien toteutumisesta aiheutuville taloudellisille vahingoille. Toinen olennainen vahinkoriski liittyy Uponorin valmistamien ja myymien tuotteiden tuotevastuuseen, joka on myös vakuutettu konsernitason.

Vahinko- ja keskeytysriskejä pyritään ehkäisemään monin eri keinoin, kuten esimerkiksi henkilöstön turvakoulutuksella, säännöllisellä koneiden huoltamisella ja tärkeimpien varaosien pitämällä saatavilla.

#### Riskienhallinta vuonna 2009

Koko maailmaa koetellut taloudellinen taantuma heijastui myös Uponorin tuotteiden kysyntään. Markkinariskien kasvaessa vuonna 2009 riskienhallinnan painopistettä suunnattiin sopeuttamaan toimintaa muuttuneeseen markkinatilanteeseen.

Vuoden 2009 alussa yhtiön hallitus hyväksyi konsernin uuden kokonaisvaltaisen riskienhallintapolitiikan. Osana tätä riskienhallintapolitiikkaa Uponorilla otettiin käyttöön jatkuvuuden hallinnan ohjeistus. Lisäksi vuonna 2009 otettiin käyttöön useita konserniohjeistuksia, joilla osaltaan pyritään hallitsemaan riskejä.

Vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla toteutettiin kattava riskikartoitus ja päivitettiin toimintasuunnitelmat riskien hallitsemiseksi. Syksyn 2009 aikana tehtiin liiketoiminnan keskeytysvaikutusanalyysi kaikissa tuotantoyksiköissä.

Vuoden 2009 aikana Uponor arvioi viiden tuotantolaitoksensa riskienhallinnan toimivuutta. Kaiken kaikkiaan yksiköiden riskienhallinnan todettiin olevan hyvällä tasolla.

Taluskriisin vuoksi rahoitusriskeissä keskityttiin erityisesti maksuvalmiuden turvaamiseen varmistamalla riittävät luottolimiittireservit ja hallitsemalla rahavirtaa mahdollisimman tarkasti. Markkinoiden heikentyneen taloustilanteen vuoksi erityistä huomiota kiinnitettiin luottoriskeihin. Luottoriskipolitiikka päivitettiin ja otettiin käyttöön.

Vuoden 2008 lopussa Yhdysvalloissa aloitetut tuotevaihtokorjaukset, jotka liittyivät Uponorin jo käytöstä poistuneella tuotemerkillä myytyihin kolmannelta osapuolelta ostettuihin kiristysrenkaisiin, etenivät vuoden 2009 aikana suunnitellusti, ja valtaosa korjausohjelmasta on toteutettu. Korjausohjelman kustannukset varattiin täysimääräisesti vuoden 2008 tilinpäätökseen. Uponor on käynnistänyt toimet, joilla se pyrkii perimään korjausohjelman kulut kiristysrenkaiden toimittajalta sekä yhtiön silloiselta vakuutusyhtiöltä.

Keväällä 2009 Tanskan tuotantolaitoksessa syttyi tulipalo. Uponorin omaisuus- ja keskeytysvakuutus korvaa Uponorille tulipalosta aiheutuneet vahingot.

Uponor on mukana useissa oikeusprosesseissa eri maissa. Vuoden aikana ei toteutunut muita sellaisia riskejä eikä ollut vireillä oikeudenkäyntejä tai muita oikeudellisia tai viranomaistoimenpiteitä, joilla olisi ollut olennainen merkitys konsernille.

### Hallinto ja tilintarkastus

Vuoden 2009 varsinainen yhtiökokous 18. maaliskuuta valitsi hallitukseen uudelleen yhden vuoden toimikaudeksi Anne-Christine Silfverstolpe Nordinin, Jorma Elorannan, Jari Paasikiven, Aimo Rajahalmeen ja Rainer S. Simonin. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Jari Paasikivi ja varapuheenjohtajaksi Aimo Rajahalme. Tilintarkastajaksi yhtiökokous valitsi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n. Yhtiön päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT Lasse Holopainen.

### Osakepääoma ja osakkeet

Uponorin osakevaihto NASDAQ OMX Helsinki -arvopaperipörssissä vuonna 2009 oli 45,8 (99,2) milj. kappaletta, yhteensä 455,8 (1 195,1) milj. euroa. Osakkeen kurssi vuoden 2009 lopussa oli 15,00 (7,70) euroa ja liikkeellä olevan osakekannan markkina-arvo 1 098,1 (563,7) milj. euroa. Vuoden päättyessä yhtiöllä oli 20 214 (18 629) osakkeenomistajaa. Ulkomainen omistus yhtiössä oli katsauskauden päättyessä 23,7 % (22,6 %).

Uponor Oyj:n osakepääoma vuonna 2009 oli 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 206 944. Näissä ei vuoden aikana tapahtunut muutoksia.

Vuoden aikana ei tehty omistukseen liittyviä liputusilmoituksia. Lisää osakkeisiin ja omistukseen liittyviä lukuja löytyy tilinpäätöksestä.

#### Hallituksen valtuutukset

Yhtiökokous 18.3.2009 valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankinnasta vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Hankittavien osakkeiden enimmäismäärä on 3,5 miljoonaa osaketta eli noin 4,8 prosenttia yhtiön osakemäärästä. Valtuutus on voimassa yhden vuoden ajan yhtiökokouksesta lukien.

#### Omat osakkeet

Vuoden lopussa Uponorin hallussa oli 160 000 omaa osaketta, mikä vastaa noin 0,2 prosenttia osake- ja äänimäärästä.

#### Johdon osakeomistus

Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja sekä heidän yhtiön tiedossa olevat määräysvalta-yhteisönsä omistivat 31.12.2009 yhteensä 674 357 (620 615) Uponor-osaketta. Näiden osakkeiden osuus kaikista osakkeista ja osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä oli 0,9 prosenttia.

#### Osakesidonnainen kannustinohjelma

Uponor Oyj:n hallitus käynnisti vuosina 2007 ja 2008 konsernin johtoryhmää ja kansainvälistä johtoa koskevan pitkäaikaisen kannustinohjelman. Molempien ohjelmien palkkiot jaetaan keväällä 2012. Lisätietoja ohjelmista löytyy hallinto- ja ohjausjärjestelmän kuvauksesta vuosikertomuksesta tai yhtiön verkkosivuilta.

### Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Uponor Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunta käsitteli hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavan selvityksen kokouksessaan 5.2.2010. Selvitys on laadittu toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena, ja se on luettavissa yhtiön vuosikertomuksesta ja Internet-sivuilla os. [www.uponor.com](http://www.uponor.com).

### Näkymät vuodelle 2010

Vuoden 2007 syksyllä alkanut markkinoiden laskeva kehitys on viimeisten kuukausien aikana ollut vakiintumaan päin. Kysynnän lasku on pääsääntöisesti loiventunut ja joillakin alueilla on esiintynyt kasvuakin. Kansantalouksien kasvuedellytykset ovat kuitenkin edelleen heikot, eikä rakentamisen kysynnän Uponorin markkina-alueilla odoteta kääntyvän paremmaksi vuoden 2010 aikana.

Vuosina 2008-09 käynnistetyt julkiset elvytysohjelmat vaikuttavat edelleen kysyntää tukevasti. Merkittäviä uusia elvytysohjelmia ei ole näköpiirissä. Joissakin maissa heikko julkinen talous rajoittaa tukitoimia. Vaikka kuluttajilla olisikin kasvavaa halua investointeihin, kehitystä rauhoittaa myös rahoitusmarkkinoiden varovaisuus.

Monien Uponorin tuotejärjestelmien markkinaosuudet kehittyivät myönteisesti vuonna 2009. Erityisesti sisäilmastoratkaisut eli lämmitys- ja viilennysjärjestelmät ovat hyötäneet korkeammista energian hinnoista ja ympäristömyönteisyyden kasvusta. Kehityksen uskotaan jatkuvan. Uponorin kasvua tukevat merkittävät uudet tuote- ja palveluratkaisut, joita asiakkaille on vastikään esitelty.

Merkittävimmät rakennemuutokset toiminnan sopeuttamiseksi nykyiseen kysyntätasoon on tehty, mutta normaalia kehittämistoimintaa jatketaan. Uponorin uusi organisaatorakenne on tuonut merkittäviä etuja etenkin Euroopassa. Niistä saatujen hyötyjen uskotaan säilyvän voimassa. Kuluvana vuonna lisähyötyjä saavutetaan vähäisestä investointitarpeesta ja varastoihin sitoutuneen pääoman pienenemisestä, mutta toisaalta pitkän säästöohjelman jälkeen suunnataan kohdennettuja panostuksia myös kasvuun.

Tässä ympäristössä Uponorin liikevaihdon vuonna 2010 ennustetaan säilyvän vuoden 2009 tasolla ja liikevoiton arvioidaan paranevan viime vuoden raportoidusta liikevoitosta. Konsernin käyttöomaisuusinvestointien määrä ei odoteta ylittävän poistojen määrää, ja tehokkaan nettokäyttöpääoman hallinnan avulla konsernin rahavirran odotetaan säilyvän kohtuullisella tasolla.

Uponor Oyj  
Hallitus

Lisätietoja:  
Toimitusjohtaja Jyri Luomakoski, 020 129 2824  
Talousjohtaja Riitta Palomäki, 020 129 2822

Uponor Oyj

Tarmo Anttila  
viestintäjohtaja  
puh. 020 129 2852

JAKELU:  
NASDAQ OMX – Helsinki  
Tiedotusvälineet  
[www.uponor.com](http://www.uponor.com)

LIITE: Taulukko-osa

*Teksti saattaa sisältää sellaisia arvioita tulevaisuudesta, jotka perustuvat yhtiön nykyiseen toiminnan laajuuteen ja johdon tämänhetkisiin oletuksiin tai odotuksiin mutta joiden toteutuma saattaa poiketa olennaisesti näistä arvioista.*

## Tietoa tilinpäätöstiedotteesta

Tämän pörssitiedotteen suluissa olevat luvut ovat vuoden 2008 vastaavan jakson lukuja. Tilinpäätöstiedotteen muutosprosentit on laskettu tarkoista luvuista eikä tiedotteessa julkaistuista pyöristetyistä luvuista.

### TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 1-12/2009

#### KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

MEUR	1-12/2009	1-12/2008	10-12/2009	10-12/2008
<b>Jatkuvat toiminnot</b>				
Liikevaihto	734,1	949,2	174,4	198,9
Hankinnan ja valmistuksen kulut	463,0	607,4	106,7	136,6
Bruttokate	271,1	341,8	67,7	62,3
Muut liiketoiminnan tuotot	4,2	1,4	3,9	0,8
Varastointimenot	32,4	30,2	8,2	7,1
Myyntiin ja markkinoinnin kulut	140,1	175,0	34,8	44,0
Hallinnon kulut	45,0	50,8	11,0	11,5
Liiketoiminnan muut kulut	16,6	36,0	5,3	20,4
Liikevoitto	41,2	51,2	12,3	-19,9
Rahoituskulut, netto	12,7	10,2	2,9	5,6
Tulos ennen veroja	28,5	41,0	9,4	-25,5
Tuloverot	11,3	10,9	6,0	-9,6
Tulos jatkuvista toiminnoista	17,2	30,1	3,4	-15,9
<b>Lopetetut toiminnot</b>				
Lopetettujen toimintojen tulos	-5,7	42,4	-1,5	-0,1
Kauden tulos	11,5	72,5	1,9	-16,0
<b>Laaja tuloslaskelma</b>				
Muuntoeron muutos	2,4	5,2	3,0	5,2
Rahavirran suojaus	0,5	-1,4	0,6	-1,4
Kaudelle kirjatut laajan tuloksen erät	2,9	3,8	3,6	3,8
Kauden laaja tulos	14,4	76,3	5,5	-12,2
Osakekohtainen tulos, EUR	0,16	0,99	0,03	-0,22
- Jatkuvat toiminnot	0,24	0,41	0,05	-0,22
- Lopetetut toiminnot	-0,08	0,58	-0,02	0,00
Laimennettu osakekohtainen tulos, EUR	0,16	0,99	0,03	-0,22
- Jatkuvat toiminnot	0,24	0,41	0,05	-0,22
- Lopetetut toiminnot	-0,08	0,58	-0,02	0,00

**KONSERNITASE**

MEUR	31.12.2009	31.12.2008
<b>Varat</b>		
<b>Pitkäaikaiset varat</b>		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	175,1	184,5
Aineettomat hyödykkeet	101,5	101,3
Arvopaperit ja pitkäaikaiset sijoitukset	7,5	6,3
Laskennalliset verosaamiset	12,0	17,0
Pitkäaikaiset varat yhteensä	296,1	309,1
<b>Lyhytaikaiset varat</b>		
Vaihto-omaisuus	74,3	104,5
Myyntisaamiset	88,2	91,4
Muut saamiset	26,8	36,7
Rahat ja pankkisaamiset	13,2	53,2
Lyhytaikaiset varat yhteensä	202,5	285,8
<b>Varat yhteensä</b>	498,6	594,9
<b>Oma pääoma ja velat</b>		
<b>Oma pääoma</b>	258,0	305,6
<b>Pitkäaikaiset velat</b>		
Korolliset velat	60,2	77,0
Laskennalliset verovelat	9,7	8,1
Varaukset	5,7	7,7
Eläkevelvoitteet ja muut velat	22,1	21,3
Pitkäaikaiset velat yhteensä	97,7	114,1
<b>Lyhytaikaiset velat</b>		
Korolliset velat	17,6	36,8
Varaukset	12,7	22,3
Ostovelat	45,0	50,1
Muut velat	67,6	66,0
Lyhytaikaiset velat yhteensä	142,9	175,2
<b>Oma pääoma ja velat yhteensä</b>	498,6	594,9

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

MEUR	1-12/2009	1-12/2008
Liiketoiminnan rahavirta		
Tulorahoitus	65,7	85,0
Käyttöpääoman muutos	25,9	55,7
Maksetut verot	-8,5	-39,8
Maksetut korot	-5,2	-6,8
Saadut korot	0,9	1,3
<b>Liiketoiminnan rahavirta</b>	<b>78,8</b>	<b>95,4</b>
Investointien rahavirta		
Tytäryritysten hankinnat	-1,9	-
Tytäryritysten ja liiketoimintojen myynnit	-	76,4
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-24,0	-39,0
Käyttöomaisuuden myyntituotot	7,3	0,4
Saadut osingot	0,2	0,2
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,2	0,2
<b>Investointien rahavirta</b>	<b>-18,2</b>	<b>38,2</b>
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot ja takaisinmaksut	-36,4	19,1
Osingonjako	-62,1	-102,5
Omien osakkeiden ostot	-	-1,2
Rahoitusleasingmaksut	-2,0	-2,0
<b>Rahoituksen rahavirta</b>	<b>-100,5</b>	<b>-86,6</b>
Rahavarojen muuntoerot	-0,1	-0,1
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-40,0</b>	<b>46,9</b>
Rahavarat 1. tammikuuta	53,2	6,3
Rahavarat kauden lopussa	13,2	53,2
<b>Muutos taseen mukaan</b>	<b>-40,0</b>	<b>46,9</b>



## LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

MEUR	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muut rahastot	Omat osakkeet	Kertyneet muunto- erot	Edellisten tilikausi- en voitto	Yhteensä
Oma pääoma 31.12.2008	146,4	50,2	0,8	-1,2	-16,4	125,8	305,6
Tilikauden laaja tulos			0,5		2,4	11,5	14,4
Maksetut osingot (0,85 euroa/osake)						-62,1	-62,1
Muut oikaisut			0,0			0,0	-
Osakepalkkio-ohjelma						0,1	0,1
Oma pääoma 31.12.2009	146,4	50,2	1,3	-1,2	-14,0	75,3	258,0
Oma pääoma 31.12.2007	146,4	50,2	2,2	-	-24,1	158,3	333,0
Tilikauden laaja tulos			-1,4		5,2	72,5	76,3
Omien osakkeiden osto				-1,2			-1,2
Maksetut osingot (1,40 euroa/osake)						-102,5	-102,5
Muut oikaisut					2,5	-2,5	-
Oma pääoma 31.12.2008	146,4	50,2	0,8	-1,2	-16,4	125,8	305,6

## TILINPÄÄTÖSTIEDOTTEEN LIITETIEDOT

### LAADINTAPERIAATTEET

Tilinpäätöstiedote on laadittu EU:n hyväksymiä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS) ja IAS 34 Osavuositarkastukset –standardia noudattaen. Uponor noudattaa tilinpäätöstiedotteen laatimisessa samoja laatimisperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2009.

### AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

MEUR	1-12/2009	1-12/2008
Bruttoinvestoinnit	27,4	39,0
- % liikevaihdosta	3,7	4,1
Poistot	32,0	31,8
Arvonalentumiset	0,5	-
Myydyn käyttöomaisuuden kirjanpitoarvo	4,6	5,2

### HENKILÖSTÖ

	1-12/2009	1-12/2008
Kokopäiväiseksi muutettuna		
Keskimäärin	3 426	4 211
Kauden lopussa	3 316	3 678

### OMAT OSAKKEET

	31.12.2009	31.12.2008
Omat osakkeet, kpl	160 000	160 000
- osakepääomasta, %	0,2%	0,2%
- äänimäärästä, %	0,2%	0,2%

**SEGMENTTI -INFORMAATIO**

MEUR	1-12/2009			1-12/2008		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
<b>Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot</b>						
Talotekniikka -						
Eurooppa	485,4	1,5	486,9	632,7	2,6	635,3
Talotekniikka -						
Pohjois-Amerikka	109,0	-	109,0	130,8	-	130,8
Yhdyskuntatekniikka -						
Pohjoismaat	139,7	3,7	143,4	185,7	6,4	192,1
Eliminoinnit	-	-5,2	-5,2	-	-9,0	-9,0
Yhteensä	734,1	-	734,1	949,2	-	949,2

MEUR	10-12/2009			10-12/2008		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
<b>Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot</b>						
Talotekniikka -						
Eurooppa	115,0	0,4	115,4	131,6	0,9	132,5
Talotekniikka -						
Pohjois-Amerikka	28,1	-	28,1	31,2	-	31,2
Yhdyskuntatekniikka -						
Pohjoismaat	31,3	0,7	32,0	36,1	0,9	37,0
Eliminoinnit	-	-1,1	-1,1	-	-1,8	-1,8
Yhteensä	174,4	-	174,4	198,9	-	198,9

MEUR	1-12/2009	1-12/2008	10-12/2009	10-12/2009
<b>Segmentin tulos, jatkuvat toiminnot</b>				
Talotekniikka - Eurooppa	32,4	65,6	10,0	-1,0
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	3,9	-16,0	3,2	-18,4
Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat	14,4	10,0	2,0	-1,2
Muut	-9,3	-9,5	-8,5	-0,5
Eliminoinnit	-0,2	1,1	-0,1	1,2
Yhteensä	41,2	51,2	12,3	-19,9

MEUR	1-12/2009	1-12/2008
<b>Segmentin poistot ja arvonalentumiset, jatkuvat toiminnot</b>		
Talotekniikka - Eurooppa	16,2	15,3
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	6,1	5,6
Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat	5,5	5,9
Muut	4,1	4,1
Eliminoinnit	0,6	0,5
Yhteensä	32,5	31,4

MEUR	1-12/2009	1-12/2008
<b>Segmentin investoinnit, jatkuvat toiminnot</b>		
Talotekniikka - Eurooppa	10,5	16,0
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	5,1	14,4
Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat	10,1	4,7
Muut	1,7	3,9
Yhteensä	27,4	39,0

MEUR	31.12.2009	31.12.2008
<b>Segmentin varat</b>		
Talotekniikka - Eurooppa	398,2	417,0
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	118,1	121,8
Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat	75,2	67,5
Muut	509,9	611,9
Eliminoinnit	-602,8	-623,3
Yhteensä	498,6	594,9

<b>Segmentin velat</b>		
Talotekniikka - Eurooppa	281,6	290,3
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	69,7	90,3
Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat	59,7	59,1
Muut	451,2	490,9
Eliminoinnit	-621,6	-641,4
Yhteensä	240,6	289,2

	1-12/2009	1-12/2008
<b>Segmentin henkilöstö, keskimäärin</b>		
Talotekniikka - Eurooppa	2 433	2 803
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	422	532
Yhdyskuntatekniikka - Pohjoismaat	510	605
Muut	61	66
Yhteensä	3 426	4 006

**Täsmäytyslaskelma**

MEUR	1-12/2009	1-12/2008
<b>Segmentin tulos, jatkuvat toiminnot</b>		
Segmenttien tulos yhteensä	41,2	51,2
Rahoituskulut, netto	12,7	10,2
Konsernin tulos ennen veroja	28,5	41,0

**VASTUUSITOUMUKSET**

MEUR	31.12.2009	31.12.2008
<b>Konserni:</b>		
<b>Pantit</b>		
- omasta velasta	0,0	0,0
<b>Kiinnitykset</b>		
- omasta velasta	0,0	0,0
<b>Takaukset</b>		
- omasta velasta	0,1	0,0
- muiden puolesta	7,4	7,8
<b>Emoyhtiö:</b>		
<b>Takaukset</b>		
- konserniyhtiön puolesta	10,0	9,0
- muiden puolesta	6,9	7,0
<b>MUUT VUOKRASOPIMUKSET</b>	30,1	31,9

**JOHDANNAISSOPIMUKSET**

MEUR	Nimellis- arvo 31.12.2009	Käypä arvo 31.12.2009	Nimellis- arvo 31.12.2008	Käypä arvo 31.12.2008
<b>Valuuttajohdannaiset</b>				
- Termiinisopimukset	115,1	-0,6	128,9	7,7
<b>Hyödykejohdannaiset</b>				
- Termiinisopimukset	7,2	-0,7	7,4	-1,5

**OSAKEPERUSTEISET MAKSUT**

Tilikauden aikana konsernilla on ollut kaksi osakeperusteista kannustinjärjestelyä, jotka on suunnattu konsernin johtoryhmälle ja kansainväliselle johdolle. Kannustinjärjestelmien ehtojen mukaisesti emoyhtiö antaa osakkeet ilman rahavastiketta. Konsernin kaikki kannustinjärjestelyt ovat ehdollisia. Ehdot perustuvat yhtiön kumulatiiviseen liikevoittoon ja osakeohjelman puitteissa itse hankittuun määrään.

Kannustinjärjestelmän puitteissa on hankittu yhteensä 34 952 osaketta. Vuoden 2009 liikelustoteuman ja 2010-2011 –ennusteiden perusteella laskettu osakepalkkiomäärä on 20 170 osaketta. Kannustinohjelmien arvostusvaikutus konsernin liikevoittoon oli 0,2 (0,0) miljoonaa euroa, taseen omaan pääomaan 0,1 (0,0) miljoonaa euroa ja verojen maksamista varten kirjattiin velkaosuus 0,1 (0,0) miljoonaa euroa. Kannustinjärjestelmien tulos- ja tasevaikutukset on jaksotettu ohjelmien vaikutusajalle.

**LOPETETUT TOIMINNOT**

Vuonna 2008 tapahtuneet yhdyskuntateknisen liiketoiminnan myynnit Brittein saarilla ja Saksassa on käsitelty IFRS 5 –standardin mukaisesti lopetettuina toimintoina. Brittein saarten yhdyskuntateknisen liiketoiminnan myyntiin sisältyivät Isossa-Britanniassa toimiva Uponor Ltd. ja sen tytäryhtiö Radius Plastics Ltd. sekä Irlannissa toimivan Uponor Ltd:n liiketoiminta. Saksassa tilikauden 2008 aikana myytiin Uponor Klärtechnik GmbH.

Vuonna 2009 konsernin lopetetuissa toiminnoissa esitetään 5,7 miljoonan euron kulu Irlannissa myydyin liiketoiminnan jälkikustannuksiin liittyen. Kulut liittyvät kesällä 2008 myydyin kunnallisteknisen liiketoiminnan käytössä olleen kiinteistön ympäristön puhdistuskustannuksiin, jotka aloitettiin vuonna 2008.

MEUR	1-12/2009	1-12/2008
Liikevaihto	-	8,9
Kulut	5,7	10,0
Tulos ennen veroja	-5,7	-1,1
Tuloverot	0,0	0,0
Tulos verojen jälkeen	-5,7	-1,1
Tulos lopetettujen toimintojen myynnistä	-	43,5
Tuloverot	-	-
Myyntivoitto lopetetuista toiminnoista	-	43,5
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista	-5,7	42,4
Kassavirta lopetetuista toiminnoista		
Liiketoiminnan rahavirta	-5,2	-3,4
Investointien rahavirta	-	76,4

**Myytyjen varojen kirjanpitoarvo**

MEUR	1-12/2009	1-12/2008
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-	33,7
Laskennalliset verosaamiset	-	1,9
Vaihto-omaisuus	-	17,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset		25,1
Rahavarat	-	1,1
Varat yhteensä	-	79,6
Laskennallinen verovelka	-	3,1
Eläkevelvoitteet ja muut velat	-	4,3
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-	33,2
Velat yhteensä	-	40,6
Nettovarat	-	39,0
Käteisenä saatu kauppahinta	-	77,5
Myytyjen liiketoimintojen rahavarat	-	1,1
Rahavirtavaikutus	-	76,4

Brittein saarilla myydyin yhdyskuntateknisen liiketoiminnan yhteydessä kirjattiin käteisenä saadun kauppahinnan lisäksi 4,0 miljoonan punnan lainasaaminen, jonka euromääräinen arvo kaupan toteutuessa oli 5,0 miljoonaa euroa. Lainasaaminen oli osa 82,5 miljoonan euron kokonaiskauppahintaa.

## OSTETUT YHTIÖT

Konserni osti 30.11.2009 koko osakekannan The Underfloor Heating Company Limited -nimisestä yhtiöstä, joka sijaitsee Skelmansthorpessa Yorkshiren maakunnassa Iso-Britanniassa. Yhtiön liiketoimintanimi on Velta UK. Yhtiön ostohinnaksi sovittiin korkeintaan GBP 3,3 miljoonaa, josta ostohetkellä maksettavaksi 50 prosenttia. Loput 50 prosenttia edustaa ehdollista lisäkauppasummaa, jonka suuruus määräytyy liikevoiton perusteella vuosittain 2009-2011 välisenä aikana. Vuoden 2009 liikevoiton perusteella ei muodostunut ehdollista lisäkauppasummaa ja tämän seurauksena korkein mahdollinen ostohinta laski GBP 0,4 miljoonalla. Koko hankintameno on kirjattu taseeseen liikearvoksi, sillä yhtiön nettovarallisuus oli hankintahetkellä negatiivinen, eikä omaisuuserien käypä arvo miltään osin ylittänyt kirjanpitoarvoja.

MEUR	Arvostus kaupassa 30.11.2009	Kirjanpitoarvo 30.11.2009
Pikäaikaiset varat	0,1	0,1
Vaihto-omaisuus	0,4	0,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	2,5	2,5
Rahavarat	0,0	0,0
Varat yhteensä	3,0	3,0
Ostovelat	3,1	3,1
Muut lyhytaikaiset velat	0,0	0,0
Velat yhteensä	3,1	3,1
Nettovararat	-0,1	-0,1
Alkuperäinen hankintameno	3,2	
Liikearvo	3,3	
Yritysostojen rahavirtavaikutus		
Alkuperäinen hankintameno yhteensä	3,2	
josta ehdollinen lisäkauppahinta	-1,4	
Rahana maksettu kauppahinta	1,8	
Rahavarat	0,0	
Nettorahavirtavaikutus yhteensä	1,8	

## LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA

MEUR	1-12/2009	1-12/2008
Jatkuvat toiminnot		
Ostot osakkuusyhtiöiltä	1,7	2,0
Saamiset ja velat kauden lopussa		
Ostovelat ja muut velat	0,0	0,0

## TUNNUSLUVUT

	1-12/2009	1-12/2008
Osakekohtainen tulos, EUR	0,16	0,99
- jatkuvat toiminnot	0,24	0,41
- lopetetut toiminnot	-0,08	0,58
Liikevoitto (jatkuvat toiminnot), %	5,6	5,4
Oman pääoman tuotto, %	4,1	22,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,1	22,2
Omavaraisuusaste, %	51,8	51,4
Nettovelkaantumisaste, %	25,0	19,8
Korolliset nettovelat, MEUR	64,6	60,6
Oma pääoma / osake, EUR	3,53	4,18
- laimennusvaikutuksella oikaistu	3,53	4,18
Osinko per osake, EUR	0,50*)	0,85
Osinko per tulos, %	316,3	85,9
Efekttiivinen osinkotuotto, %	3,3	11,0
PE –luku	94,9	7,8
Osakekannan markkina-arvo, MEUR	1 098,1	563,7
Osakkeen kurssikehitys		
- alin, EUR	6,80	6,10
- ylin, EUR	15,10	18,91
- keskimurssi, EUR	9,95	12,04
Osakevaihto		
- 1 000 kpl	45 815	99 227
- MEUR	456	1 195
- keskimääräisestä määrästä, %	62,7	135,6

\*) Hallituksen ehdotus

## TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$$= \frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus, keskiarvo}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %

$$= \frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat, keskiarvo}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %

$$= \frac{\text{Oma pääoma} \pm \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$$

Nettovelkaantumisaste, %

$$= \frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}} \times 100$$

Korolliset nettovelat

$$= \text{Korolliset velat} - \text{rahat, pankkisaamiset ja rahoitusomaisuusarvopaperit}$$

Tulos/osake (EPS)

$$= \frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$$

Oma pääoma/osake

$$= \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$$

Osinko/tulos

$$= \frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Tulos per osake}}$$

Efektiivinen osinkotuotto

$$= \frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}} \times 100$$

Hinta/voittosuhte, P/E

$$= \frac{\text{Osakekurssi tilikauden päättyessä}}{\text{Tulos per osake}}$$

Osakevaihdon kehitys

$$= \text{Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä} \div \text{suhteessa osakkeiden lukumäärän keskiarvoon}$$

Osakekannan markkina-arvo

$$= \text{Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa} \times \text{viimeinen kaupantekokurssi}$$

Osakkeen keskikurssi

$$= \frac{\text{Osakkeiden euromääräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$$